

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית
Public Policy and Administration

חוברת סילבוסים סמסטר ב' תש"ף

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית מסלול מרוכז

מס' קורס: 68520041
שם הקורס: מודלים כמותיים להערכת מדיניות ציבורית (קורס חובה)
שם המרצה: פרופ' מיקי מלול

מטרת הקורס:

מטרת הקורס להציג את הרקע התיאורטי-מושגי שבבסיס הערכת מדיניות ציבורית, ולהכיר כלים כמותיים יישומיים העשויים לשמש לביצוע הערכה זו. הכלי המרכזי בו נשתמש יהיה ניתוח עלות תועלת. במהלך הקורס ינותחו שלבי ההערכה של פרויקטים נבחרים לדוגמא.

הנושאים:

1. מעורבות הממשלה במשק ומטרותיה
2. כלכלת רווחה (התנאים להצדקתו של פרויקט ציבורי)
3. פרויקטים ציבוריים כמכשיר להשגת יעילות כלכלית
4. הגדרת מצבים פארטו אופטימליים, פיצוי קלדור היקס
5. עלות תועלת Cost-Benefit: הערכה כלכלית של פרויקטים ציבוריים
6. הערכת פרויקטים בתנאי קיצוב הון
7. עלות אפקטיביות Cost Effectiveness
8. גישות נוספות להערכת עלויות ותועלות: מחירים הדוניים HPM, עלות ביקור TCM.
9. מודלים להערכת סיכונים בפרויקטים ציבוריים
10. נטל עודף של מיסים
11. רווחה כלכלית ואי שוויון (פונקציות רווחה חברתיות)
12. ביטוח
13. יישומים של שיטת עלות-תועלת

חובות הקורס:

בחינה: 80%

בוחרן: 20%

הגשת תרגילים (3).

ביבליוגרפיה

1. Nas, Tefvik Cost-benefit analysis: Theory and application. Lexington Books, 2016.
2. Stiglitz, J. E., & Rosengard, J. K. (2015). Economics of the public sector: Fourth international student edition. WW Norton & Company.

3. Pedro Belli et.al, Economic Analysis of Investment Operations, Analytical Tools and Practical Applications, World Bank Institute 2000.
4. Gramlich.E, A Guide to Benefit-Cost Analysis ,Prentice Hall 1990.(CH:1-8)
5. Boardman. A et.al, Cost-Benefit Analysis, Concepts and Practice, Prentice Hall.
6. Rosen.H.R, Public Finance, McGraw Hill 1999.
7. Saaty.T.L, The Analytic Hierarchy Process, Pittsburgh,EC 1990 (CH:1-4).
8. Hourie, E., Malul, M., & Bar-El, R. (2015). The social value of municipal services, *Journal of Policy Modeling* 37.2:253-260.

מס' קורס: 68520143

שם הקורס: אסטרטגיות ומכרזים – יישומים לניהול ומדיניות ציבוריות (קורס בחירה)

שם המרצה: ד"ר כהן חן

מטרות הקורס: הקורס חושף את הסטודנטים למודלים הלקוחים מהעולם הרחב של תורת המשחקים ומציג דרכי פתרון וכלים פרקטיים לסיטואציות של ניגודי אינטרסים. העולם העסקי בכלל ועולמו של מנהל בסקטור הציבורי בפרט, רצופים בהתלבטויות ובהתמודדויות עם ניגודי אינטרסים. במסגרת הקורס, נרצה לעשות שימוש בכלים המקובלים בתורת המשחקים לצורך הצגת תרחישים שונים מהעולם העסקי ומחיו של מנהל. כמו כן, נראה כיצד אותם כלים מאפשרים לפתור סוגיות מגוונות בעולם הציבורי והעסקי בדגש על סוגיות בתחום המכרזים.

שיטת ההוראה:

בנוסף להרצאות הכיתה, יידרשו הסטודנטים לקריאה של מאמרים כלליים בנושאי הקורס.

קביעת הציון הסופי:

20% הגשת שלושה תרגילים (חוק חובת המכרזים ותרגול המודלים שילמדו)

80% בחינה סופית

נושאי הקורס:

1. מושגי יסוד בתורת המשחקים: סוגים של אינטראקציות, רמות אינפורמציה והאסטרטגיות האפשריות.
2. יישום של מושגי משחק ופתרון משחקים בסיטואציות כלכליות בדידות ורציפות.

3. יישום מושגי שיווי משקל בתחרויות עסקיות, אסטרטגיות מחיר וכמות.
4. עולם המכרזים: הכרות עם סוגי מכרזים וחוקיהם. שימוש במכרזים בשוק הנדל"ן ובשווקים אחרים. (רשות החשמל – ניתוח מקרה).
5. חוק חובת המכרזים: לימדת החוק על היבטיו השונים מפי הסטודנטים (פרזנטציה כחלק מחובות הקורס).
6. משחקים צורה רחבה: פתרון תהליכים עסקיים שמתפתחים לאורך זמן, משא ומתן ומשברים פוליטיים.
7. מודלים של מיקוח: התייחסות לתהליכי מיקוח קצרים וארוכים, אסטרטגיות מיקוח.
8. הכרות עם הגורמים הממונים על האסטרטגיה בארגון וסיבות לכישלונות אסטרטגים.
9. אסטרטגיה ברמת העסק: ניתוח SWOT ויישומו בישראל.
10. ניתוח אסטרטגיות ומכרזים בתרחישים אקטואליים במגזר הציבורי.
11. שימוש בכלים של תורת המשחקים בתחרויות פוליטיות.

ביבליוגרפיה:

קריאות חובה

1. אבי פייגנבאום (2008), אסטרטגיה עסקית תחרותית.
2. חפץ אביעד (2014), חשיבה אסטרטגית: תורת המשחקים ושימושיה בכלכלה וניהול. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

3. Heifetz, A. (2012) *Game Theory with Business Applications – Auctions module*. Raanana: The Open University of Israel.
4. Krishna, V. (2009). *Auction theory*. Academic press.
5. Osborne, M. J. (2004). *An introduction to game theory* (Vol. 3, No. 3). New York: Oxford university press.

קריאות רשות

1. Cramton, P. (2002). In Martin Cave, Sumit Majumdar, and Ingo Vogelsang, eds., *Handbook of Telecommunications Economics*. Chapter 14: Spectrum auctions.
2. Dechenaux E, Kovenock D. and Sheremeta M. (2015). A survey of experimental research on contests, all-pay auctions and tournaments. *Experimental Economics* 18, 609-669.
3. Klemperer, P. (2002). What really matters in auction design. *The Journal of Economic Perspectives*, 16(1), 169-189.

4. Klemperer, P. (1999). Auction theory: A guide to the literature. *Journal of economic surveys*, 13(3), 227-286.

מס' קורס: 685-20102

שם קורס: תחרות לא משוכללת, רגולציה ורווחה (קורס בחירה)

שם המרצה: ד"ר אופיר רובין

תאור הקורס

מטרתו העיקרית של הקורס היא להקנות לתלמידי מנהל ומדיניות ציבורית את הכלים להבין את מורכבותם של שווקים ותעשיות בעולם המודרני, את הבעיות בתפקודם היעיל של שווקים על רקע היווצרותה של תחרות בין מעטים, ולכן את הצורך ברגולציה ממשלתית להסדרת הפעילות הכלכלית בשווקים אלו. כידוע, רוב השווקים בעולם המציאותי רחוקים מלענות על הקריטריונים של מודל השוק המשוכלל הנלמד במסגרת קורסי היסוד בכלכלה. בתעשיות אלו קיימת לרוב אינטראקציה אסטרטגית בין מספר מצומצם של "שחקנים", מה שמוביל לרוב לסטייה ניכרת מתוצאות תחרות משוכללת. בעיות כגון תיאומי מחירים, קרטליזציה, מונופולים ומונופולים טבעיים ועוד רבות אחרות הן פועל יוצא של אינטראקציה זו. במסגרת הקורס יפותחו כלים לניתוח והבנת תופעות אלו והשלכותיהן הכלכליות, תוך שימת דגש על רגולציה

המיועדת להסדיר ו"לתקן" את עיוותי כלכלת השוק החופשי, בדגש על רשות התחרות אשר אמונה על נושא זה. הקורס אינו מיועד בהכרח לסטודנטים בעלי רקע מוגבר בכלכלה. רוב הכלים והמושגים הכלכליים הדרושים בקורס יפותחו במהלכו.

מבנה הקורס

לקורס שלושה חלקים עיקריים:

- (1) חלק ראשון מהווה מבוא כללי לקורס, וכולל את עקרונות השוק התחרותי, מושגים מרכזיים בחשיבה הכלכלית כגון יעילות פרטו, רווחה כלכלית ועוד. כמו כן, נלמד את יסודות תורת המשחקים, ככלי עזר לבחינת התנהגות אסטרטגית בין פירמות.
- (2) חלק שני מתמקד במבנה שווקים ותחרות בין מעטים, תוך שימת דגש למונופולים, קרטלים, ואוליגופולים.
- (3) חלק שלישי ואחרון מתמקד בתורת הרגולציה, בהיבט התיאורטי ובהיבט המעשי, תוך שימוש

Case Studies ידועים.

נושאי הקורס

1. מושגי יסוד בחשיבה כלכלית
2. השוק התחרותי כמנגנון יעיל להקצאת משאבים במחסור
3. מושגי יסוד בתורת המשחקים
4. מבנה שווקים, ומודלים של תחרות בין מעטים: מונופולים, קרטלים, אוליגופולים
5. רגולציה: מושגי יסוד, מטרות, כלים ואמצעים לרשותו של הרגולטור, רשות התחרות.
6. רגולציה של זכויות יוצרים ופטנטים
7. מונופולים טבעיים: הצגת הבעיה, רגולציה, תמחור, הפרטה
8. דיון ב Case Studies מפורסמים בהקשר של רגולציה והפרטה.

דרישות הקורס

1. בחינה 80%
2. שלושה תרגילים להגשה 20%
3. קריאות חובה אשר יפורסמו במהלך הקורס

ביבליוגרפיה

1. Baker, D. (2003). The Artistic Freedom Voucher: An Internet Age Alternative to Copyrights. Washington, DC: Center for Economic and Policy Research. [http://www.cepr.net/publications/ip_2003_11.pdf].
2. Carlton, D. W., & Perloff, J. M. (2000). Modern industrial organization. 3rd Edition Reading, MA: Addison-Wesley.
3. Gronau R. (2007), "Regulation-the Corridor to Liberalization: the Experience of the Israeli Phone Market 1984-2005", Journal of Regulatory Economics 32(3):287-311.
4. Peltzman S. (1976), Toward a More General Theory of Regulation, the Journal of Law and Economics 19(2): 211-15.
5. Posner, R. A. (1999). Natural monopoly and its regulation. 30th Anniversary Edition, Cato Institute.
6. Viscusi, W. K., Harrington Jr, J. E., & Vernon, J. M. (2005). Economics of regulation and antitrust. MIT press.
7. *אלי גולדשטיין ומיכאל תבור, מונופול – מודלים של תחרות לא משוכללת, הגבלים עסקיים ורגולציה, הוצאת לומדון, 2012.

8. אביעד חפץ, תורת המשחקים ושימושה בכלכלה ובניהול, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, 2014.
9. אדם סמית, עושר העמים, תרגום יריב עיטס ושמשון ענבל, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, 1996.

מקורות אינטרנטיים

10. אתר הרשות להגבלים עסקיים [/http://www.antitrust.gov.il](http://www.antitrust.gov.il)
11. משרד האוצר, הוועדה לצמצום ריכוזיות
<http://mof.gov.il/Committees/Pages/CentralizationDecreaseCommittee.aspx>
12. משרד ראש הממשלה, תורת הערכת השפעת רגולציה – מדריך ממשלתי
<http://www.pmo.gov.il/policyplanning/mimshal/Documents/hashpaotregulatzya.pdf>
13. מכון ון-ליר – הפרטה, רגולציה ואחריות המדינה http://hazan.kibbutz.org.il/cgi-webaxy/sal/sal.pl?lang=he&ID=969775_hazan&act=show&dbid=sections&dataid=67
*קריאת חובה

מס' קורס: 685-2-1061
שם הקורס: ניהול ציבורי (קורס חובה)
שם המרצה: ד"ר תהילה ברוכי

תיאור הקורס:

מטרתו העיקרית של הקורס היא לנתח את בעיות היסוד והדילמות שאיתן מתמודד המנהל הציבורי. מטרה נוספת היא ולהקנות כלים לניהול ציבורי מיטבי. ניתוח המגזר הציבורי על פעולותיו, תהליכיו ומבנהו, יערך בשלושה מישורים: המעגל הפנימי של תהליכים פנים ארגוניים; מעגל הביניים של יחסי הגומלין בין שחקנים שונים בתוך המגזר הציבורי; והמעגל הרחב שבו מנותחים יחסי הגומלין של המגזר הציבורי עם מגזרים אחרים ומדיניות מאקרו. הקורס יתבסס על גישה השוואתית ותיאורטית, תוך יישום למציאות הישראלית.

נושאי הקורס:

1. מאפייני המנהל הציבורי בחברה דמוקרטית ובעיות היסוד שאיתן הוא מתמודד.
2. מגזר ציבורי, מגזר פרטי ומגזר השלישי
3. גישות ותיאוריות בקבלת החלטות.
4. גישות לחקר המנהל הציבורי.
5. יחסי גומלין בין מנהל ופוליטיקה
6. אחריות וסמכות בניהול הציבורי.
7. תקציב ותקצוב במגזר הציבורי.

8. הפיקוח על המנהל הציבורי.
9. המשאב האנושי והתנהגות ארגונית במגזר הציבורי.
10. רפורמות במגזר הציבורי: מניהול וובריאני מסורתי לניהול ציבורי חדש (NPM)
11. רפורמות במגזר הציבורי: מ-NPM ל-PVM
12. רפורמות במגזר הציבורי: ממשילות, למשילות החדשה ומשיתוף לשותפות
13. כלי ניהול מתקדמים: ניהול אסטרטגי, ממשל מקוון ושיתוף בקבלת החלטות.

דרישות הקורס:

1. קריאת ספרות החובה – פרטי הקריאה יעודכנו באתר הקורס.
2. הגשת ניתוח אירוע והצגתו בכיתה- הסטודנטים יידרשו ליישם בצורה אינטגרטיבית את הידע הנרכש בשיעורים ואת חומר הקריאה למקרים רלוונטיים מהמערכת הציבורית הישראלית (30% מהציון הסופי).
3. בחינה מסכמת (70% מהציון הסופי).

ביבליוגרפיה ** יתכנו שינויים בפרטי הקריאה – כל הפריטים לקריאת חובה יופיעו באתר הקורס

(חברות הקורס "יסודות המנהל הציבורי" מאת דוד דרי בהוצאת האוניברסיטה הפתוחה מספקות חומר רקע בסיסי לתכני הקורס)

שיעור 1 – מאפייני המנהל הציבורי ובעיות היסוד שאיתן הוא מתמודד

גל-נור, יצחק. 2007. *מנהל ציבורי בישראל*. ירושלים: אקדמון. עמ' 33 – 52, 167 – 219.

* זעירא, יוסף. 2009. "מחלוקת 1 כלכלה: מדע, מקצוע או אידיאולוגיה?" בתוך: *מחלוקות בכלכלה*. ארנון, אריה, ויוסטמן, משה (עורכים). עמ' 11-23.

שיעור 2 – מגזר ציבורי, מגזר פרטי ומגזר השלישי

* שטיגליץ, א. ג'וזף. 2005. *אי נחת בגלובליזציה*. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. עמ' 9-25, 31-50.

* פרידמן ו. מילטון. 1988. *חופש לבחור: עיקרי הכלכלה החופשית*. תל-אביב: דביר.

שיעור 3- גישות בקבלת החלטות-

עליון, ע. מנור, א. 2005. קבלת החלטות לא טיפוסית, כלים לניהול תהליכי קבלת החלטות בהתאם למצב. *ירחון לחשיבה ניהולית*, גיליון 164.

Dye, T. 2005. *Understanding Public Policy*, New Jersey: Prentice Hall, 11th edition, pp. 11-29.

Weimer, David Leo, and Aidan R. 2017. *Vining. Policy Analysis: Concepts and Practice*. Sixth ed. 2017. Chp. 2-3,

שיעור 4 - גישות לחקר המנהל הציבורי

O'Toole, Jr. J. Laurence., and Meier, J. Kenneth. 2011. *Public Management, Organizations, Governance, and Performances*. NY: Cambridge University Press. Pp: 1-42.

שיעור 5 - מנהל ופוליטיקה

*Bendor, J. 1990. 'Formal Models of Bureaucracy: A Review', in: N.B. Lynn and A. Wildavsky (eds), *Public Administration: The State of the Discipline*. Chatham, NJ:Chatham House.

זמיר, יצחק. 1990. מינויים פוליטיים. משפטים, כרך כ', חוברת 1, עמ' 19-24.

שיעור 6 – אחריות וסמכות

* צ'רינובסקי, דב, שלמה מזרחי וצבי פרנקל. 2008. ניהולן הציבורי של קופות החולים בישראל. ירושלים: מרכז טאוב.

* מידני, אסף. 2009. אחריות ציבורית וצריכה פוליטית. תל אביב: בורסי. פרק 3.

כפיר, אהרון ויעקב ראובני (עורכים). 1998. המנהל הציבורי בישראל לקראת שנות ה-2000. תל-אביב: ציריקובר. פרק ד'.

שיעור 7 – תקצוב במגזר הציבורי

* בן בסט, אבי ומומי דהן. 2006. מאזן הכוחות בתהליך התקצוב. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה.

* כפיר, אהרון ויעקב ראובני (עורכים). 1998. המנהל הציבורי בישראל לקראת שנות ה-2000. תל-אביב: ציריקובר. פרק ח'.

הטיס-רולף, שילה. 2005. חוק ההסדרים: סוגיות והשוואות בינלאומיות. ירושלים: מרכז המחקר של הכנסת.

שיעור 8 – הפיקוח על המינהל הציבורי

* לוי פאור, דוד. 2014. "הגרעון הרגולטורי של עידן ההפרטה: לקראת רפורמה רגולטורית בישראל?" בתוך: גלנור, יצחק, פז-פוקס, אמיר, וציון, נעמי. גבולות ההפרטה ותחומי האחריות של המדינה, [הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר](#), 2014.

Vigoda-Gadot, E. and Mizrahi, S. 2008. "Public sector management and the democratic ethos: A longitudinal study of key relationships in Israel." *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18: 79-107.

ברזילי, גד ודוד נחמיאס. 1998. מוסד ביקורת המדינה: סמכות ואחריות. המכון הישראלי לדמוקרטיה.

כפיר, אהרון ויעקב ראובני (עורכים). 1998. המנהל הציבורי בישראל לקראת שנות ה-2000. תל-אביב: ציריקובר. פרק י'.

Peters, G. B. 1998. *Managing Horizontal Government: The Politics of Coordination*. Research paper 21. Candian Center for Management Development.

שיעור 9 – המשאב האנושי והתנהגות ארגונית

*Hood, C. and M. Lodge. 2006. *The Politics of Public Service Bargains: Reward, Competency, Loyalty - and Blame*. Oxford: Oxford University Press. Ch. 1

Lodge, M. and C. Hood. 2012. "Into an Age of Multiple Austerities? Public Management and Public Service Bargains across OECD Countries". *Governance* 25(1): 79-101.

Mizrahi, S. 2002. "Workers' Participation in Decision Making Processes and Firm Stability", *British Journal of Industrial Relations* 40: 689-707.

שיעור 10 – רפורמות במגזר הציבורי: ניהול ציבורי חדש

* Pollitt, C. and G. Bouckaert. 2004. *Public Management Reform: A Comparative Analysis*. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press. Chs. 1-2.

Pollitt, C., C. Talbot, J. Caulfield and A. Smullen. 2004. *Agencies: How Governments do Things through Semi-Autonomous Organizations*. London: Palgrave Macmillan. Chs. 1-2.

שיעור 11 - רפורמות במגזר הציבורי: ממשילות, למשילות החדשה ומשיתוף לשותפות

* Donahue, D. John, and Zeckhauser, J. Richard. 2011. *Collaborative Governance*. NJ: Princeton University Press.

* Mizrahi, S. 2012. "Self-Provision of Public Services: Its Evolution and Impact". *Public Administration Review* 72(2): 285-291.

Williamson, O. 1981. "The Economics of Organization: The Transaction Cost Approach". *American Journal of Sociology* 87(3): 548-577.

שיעור 12 - כלי ניהול מתקדמים

* חבר, שיר. 2014. "תיאוריות כלכליות פוליטיות של ההפרטה", בתוך: גלנור, יצחק, פז-פוקס, אמיר, וציון, נעמי. [גבולות ההפרטה ותחומי האחריות של המדינה, הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר, 2014.](#)

* ישי, י. 2003. [דמוקרטיה ייצוגית ודמוקרטיה השתתפותית](#). בתוך: צ'רצ'מן, א. וסדן, א. (עורכות). השתתפות- הדרך שלך להשפיע, תל-אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

* וקסמן, א. ובלאנדר, ד. 2002. [דגמים של שיתוף אזרחים](#), ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה.

צ'רצ'מן, א. וסדן, א. 2003. [השתתפות, הדרך שלך להשפיע](#), תל-אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

Arnstein, S. R. 1969. A Ladder of Citizen Participation. *JAIP*, 35(4): 216-224.

Iness, J.E. & Booher, D.E. 2004. Reframing Public Participation: Strategies for the 21st Century. *Planning Theory & Practice*, 5(4): 419-436.

שם הקורס: סמינר מדינת הרווחה, כלכלה וחברה
שם המרצה: ד"ר חן שרוני, ד"ר אופיר רובין
דרישות קדם: שיטות מחקר במנהל הציבורי (685.2.0141)

תיאור הקורס:

סמינר זה מהווה תרגיל מחקרי מסיים בנושאים הכלכליים שנלמדו במהלך תכנית הלימודים במנהל ומדיניות ציבורית. המטרה של הסמינר היא ללמוד ולבחון סוגיות שונות במדיניות הכלכלית של מדינת ישראל, על רקע התאוריות הקיימות בכל סוגיה ועל רקע התנאים הספציפיים של מדינת ישראל. בעבודת הסמינר יבצעו הסטודנטים את כל שלבי כתיבת המחקר האמפירי. הנושאים לבחירה בסמינר מגוונים וכוללים צמיחה ופיתוח, עוני, אי שוויון, השקעות בתשתיות, הון אנושי, מדינות מיסוי, תקציב, מדיניות של הקניית השכלה, תחבורה, מדיניות של פיתוח היי טק באזורי פריפריה, מדיניות אזורית, מדיניות מול אזורי הפיתוח, מדיניות חברתית, מדיניות סביבתית, ניהול משאבי טבע ועוד.

מהלך הסמינר:

הסמינר יכלול מפגשים פרונטליים בהם תינתן הדרכה בכיתה לגבי שלבי ביצוע המחקר ומפגשים אישיים. ההתקדמות בכיתה תהיה לפי הסדר הבא:

מפגש	נושא	תוכן
1-2	מפגש פתיחה, ניסוח רעיון ממוקד לעבודת הסמינר	מתן הנחיות, הדרכה בבחירת שאלת מחקר, סקירת ספרות, חיפוש מאמרים (שימוש ב google scholar), אישור מנחה למאמר בסיס באנגלית לעבודה
3-5	מצגות סטודנטים 1: נושא המחקר הגשת הצעת מחקר מקוצרת (2 עמודים)	הצגה של הנושא, שאלת מחקר, מאמר הבסיס ומאמר נוסף המייצג דעה נגדית או משלימה, דיון בכיתה
5	פיתוח מערך מחקר וכלי מחקר	מערך מחקר, ניסוח כלי המחקר (שאלון), שימוש ב google forms, אוכלוסיית מחקר, מסגרת דגימה והמדגם
6-8	ניתוח והצגת תוצאות מחקר	אופן השימוש במחשב לצורך ניתוח נתונים, סטטיסטיקה תיאורית, הצגה גרפית, מבחנים סטטיסטיים רלוונטיים
9-10	מפגש סיום, מצגות סטודנטים 2	הצגת תוצאות אמפיריות ראשוניות מהמחקר, דיון בכיתה. הנחייה לקראת סיום כתיבת העבודה

דרישות הקורס:

נוכחות 80% מהמפגשים
 הגשת הצעת מחקר מקוצרת במועד שייקבע
 שתי מצגות סטודנטים בכיתה במועדים שייקבעו
 הגשת עבודת הסמינר לא יאוחר מ – 10 ימים מתום מועדי ב' של אותו סמסטר.

אופן קביעת הציון:

80% עבודת הסמינר
 20% שתי מצגות סטודנטים בכיתה (10% כל אחת)

דוגמאות של נושאים למחקר

- תפיסת מדינת הרווחה

- אפקטיביות הממשלה
- הכנסה יחסית ואושר
- ביטחון תעסוקתי
- שכר עבודה ומרכיביו- היבטים פסיכולוגיים ותפיסת זמן וסיכון
- מוביליות בין-דורית
- הקשר בין שכר למוטיבציה
- פיתוח אזורי פריפריה
- תפיסות ומציאות אי שוויון
- מדידת עוני
- מדיניות אנרגיה ואיכות סביבה
- תחבורה, דלקים וזיהום אוויר
- מיסוי ירוק
- מחזור, טיהור שפכים, טיפול באשפה
- קרקע, שימור יערות ומדיניות במרחב הכפרי
- מדידת ערך שטחים פתוחים לנוי, פנאי ותיירות
- רפורמות במערכת החינוך והנגשה
- משאבי טבע ופיתוח כלכלי
- יוקר המחייה
- מערכת הבריאות

מס' קורס: 2011-2-685 (קורס חובה)

שם הקורס: מדיניות כלכלית יישומית

שם המרצה: יניב משה

כתובת מייל: yanivmoshe72@gmail.com

מטרת הקורס:

כלכלת ישראל מאופיינת בשני היבטים שונים. מצד אחד הכלכלה הישראלית היא כלכלה עם ענף הייטק משגשג וצמיחה כלכלית מהירה ומצד שני הכלכלה הישראלית מאופיינת בפריון עבודה נמוך, אי שוויון גבוה ושיעור עוני גבוה. אנו נרצה בקורס לדון בסוגיות אלו ובסוגיות נוספות ולהבין כיצד המדיניות הכלכלית של ממשלות ישראל משפיעה על סוגיות אלו.

חלקו הראשון של הקורס מתרכז בניתוח של חלופות שונות של מדיניות כלכלית, תוך התייחסות ליעדים של צמיחה כלכלית, ליד יעדים של חלוקה שוויונית ושל צדק חברתי. החלק השני של הקורס מתייחס לאמצעים המעשיים הננקטים על-ידי הממשלה ובנק ישראל, ועל משמעותם בתחום העסקי ובתחום החברתי. החלק השלישי מתייחס לסוגיות מרכזיות ספציפיות אחדות העומדות על הפרק היום כגון החדשנות ותפקיד הממשלה בקידומה, בעיית העוני, ועוד. לאורך כל הקורס, מתבצעים בכיתה ניתוחי מקרה, על בסיס התרחשויות שוטפות בכלכלה הישראלית.

קביעת הציון הסופי:

בחינה סופית : 90%.

עבודות בית : 10%.

נושאי הקורס :

1. מושגי יסוד במאקרו כלכלה
2. מעורבות הממשלה בכלכלה – גישות שונות ודרכים שונות.
3. סוגיות במדיניות פискаלית, תקציב המדינה והשפעותיו הכלכליות-החברתיות.
4. סוגיות במדיניות מוניטארית-שער הריבית, שער החליפין ושוק ההון.
5. סוגיות בשוק העבודה.
6. רגולציה
7. שינויים מבניים, הפרטה וליברליזציה.
8. חדשנות ומדיניות ממשלתית לקידום החדשנות.

ביבליוגרפיה

- OECD Economic Survey: Israel, March 2018
 - Macroeconomics, NG. Mankiw, Sixth Edition, Worth Publishers 2009.
 - The Mystery of Economic Growth, Helpman Elhanan 2004, Cambridge, MA: Harvard University Press.
 - Practical Modified Gini Index, Malul M., Shapira D. and Shoham A, Applied Economic Letters.
 - Hourie, E., Malul, M. and Bar-El, R. (2015). The social value of municipal services, Journal of Policy Modeling.
 - Bailey, S. J. (1995): Public Sector Economics: Theory, Policy and Practice, Macmillan
-
- דוח בנק ישראל 2018
 - כלכלת ישראל, יוסף זעירא, הוצאת ספרי עליית הגג, 2018.
 - שמחון אבי, כלכלת ישראל מהיד המנהלת ליד הנעלמה. האוניברסיטה המשודרת, מודן 2011.
 - המאקרו-כלכלה של ישראל, הוצאת פרדס, 2008 יורם מישר.
 - שכר מינימום ומס הכנסה שלילי מדיניות אופטימאלית, מיקי מלול וישראל לוסקי, נייר עמדה מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל

